

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди»
Інститут політичних та етнопонаціональних досліджень
імені І.Ф. Кураса НАН України
Інститут історії України НАН України
Гданський університет (Польща)
European Association for Security (Польща)
ГО "Таврійська гуманітарна платформа"
ГО «Асоціація професіоналів з національної безпеки»

18-19 травня 2017 р. • 18-19 May 2017

УКРАЇНА В СУЧАСНОМУ ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ПРОСТОРИ В УМОВАХ ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНИХ ВИКЛИКІВ

UKRAINE AS PART OF CONTEMPORARY EUROPEAN SPACE IN THE CONTEXT OF POLITICAL CHALLENGES IN FOREIGN POLICY

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ • INTERNATIONAL APPLIED SCIENTIFIC CONFERENCE

**Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад «Переяслав-Хмельницький
державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди»
Інститут політичних та етнонаціональних досліджень
імені І. Ф. Кураса НАН України
Інститут історії України НАН України
European Association for Security (Польща)
Гданський університет (Польща)
ГО «Таврійська гуманітарна платформа»
ГО «Асоціація професіоналів з національної безпеки»**

ПРОГРАМА

Міжнародної науково-практичної конференції

**«УКРАЇНА В СУЧАСНОМУ ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ПРОСТОРІ В
УМОВАХ ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНИХ ВИКЛИКІВ»**

18–19 травня 2017 р.

м. Переяслав-Хмельницький

**Ministry of Education and Science of Ukraine
State higher educational institution «Pereyaslav-Khmel'nyts'kyi Hrygorii
Skovoroda State Pedagogical University»
I. F. Kuras Institute of Political and Ethnic Studies of the National
Academy of Sciences of Ukraine
Institute of History of Ukraine of the
National Academy of Ukraine
Uniwersytet Gdański (Poland)
Taurian Humanitarian Platform
European Association for Security (Poland)
Association of National Security Professionals**

PROGRAMME

Of the International Conference on the Applied Sciences

**UKRAINE AS PART OF CONTEMPORARY EUROPEAN SPACE IN
THE CONTEXT OF POLITICAL CHALLENGES IN FOREIGN
POLICY**

18-19 May 2017

Pereyaslav-Khmel'nyts'kyi

ГРАФІК РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ:

9³⁰ – 10⁰⁰ – реєстрація учасників конференції

10⁰⁰ – 12⁰⁰ – пленарне засідання

12⁰⁰ – 12³⁰ – кава-брейк

12³⁰ – 14³⁰ – робота секцій (ауд. конференц-зала імені Василя Сухомлинського, ауд.116)

14³⁰ – обід

15⁰⁰ – екскурсія музеями міста Переяслава-Хмельницького

РЕГЛАМЕНТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

15-20 хв. Виступи на пленарному засіданні

10-15 хв. Виступи на секціях

КІЛЬКІСТЬ УЧАСНИКІВ: 100

CONFERENCE SCHEDULE:

9³⁰ – 10⁰⁰ – Registration of the participants

10⁰⁰ – 12⁰⁰ – Plenary Session

12⁰⁰ – 12³⁰ – Coffee Break

12³⁰ – 14³⁰ – Work at sections (Vasyl Sukhomlinskyi Conference hall, room.116)

14³⁰ – Dinner

15⁰⁰ – Museum tour in Pereyaslav-Khmel'nyts'kyi

REGULATION CONFERENCE

15-20 min. – Speeches in plenary

10-15 min. – Statements in sections

TOTAL NUMBER OF PARTICIPANTS: 100

АДРЕСА ОРГКОМІТЕТУ:

вул. Сухомлинського,
м. Переяслав-Хмельницький,
Київська обл.,
Україна, 08401
Телефон +38 (093) 075-95-75
Факс +38 (04567) 5-63-94

МІСЦЕ І ЧАС ПРОВЕДЕННЯ:

Конференц-зала імені Василя Сухомлинського, ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди», вул. Сухомлинського, 30, м. Переяслав-Хмельницький, Київська область, 18-19 травня 2017 р.

Наукові напрями роботи конференції:

- громадянське суспільство в умовах євроінтеграційного розвитку;
- сучасні проблеми політичної системи України;
- проблема співвідношення державної влади на місцях і місцевого самоврядування;
- система балансу влади у політико-правовій системі України;
- зміни до Конституції як засіб політичної модернізації України;
- виборча система як спосіб селекції політичної еліти України;
- державна служба як форма адміністративно-виконавчої влади в Україні;
- етнічні та етнополітичні процеси в Україні;
- проблеми етнічності в постбіполярній міжнародній системі;
- феномен «гібридної війни» та її наслідки для України;
- інформаційний вимір в умовах «гібридної політики (війни)»;
- Україна в системі європейської безпеки і співробітництва.

Робочі мови конференції: українська, російська, польська, англійська, німецька.

ADDRESS OF THE ORGANIZATION COMMITTEE:

30, Sukhomlynskyi str,
Pereyaslav-Khmel'nyts'kyi,
Kiev region,
Ukraine, 08401
Tel.: +38 (093) 075-95-75
Fax: +38 (04567) 5-63-94

CONFERENCE IS TAKING PLACE AT THE

Vasyl Sukhomlynskyi Conference hall, State higher educational institution «Pereyaslav-Khmel'nyts'kyi Hrygorii Skovoroda State Pedagogical University», 30, Sukhomlynskyi str, Pereyaslav-Khmel'nyts'kyi, Kiev region, ON 18-19 May 2017.

Topics and areas of upcoming research:

- civic society in terms of the EU-integration development;
- modern challenges of the political systems of Ukraine;
- the problem of correlation of the governmental power and local municipalities;
- balancing system between the powers in political and judicial system of Ukraine;
- constitutional amendments as a way of political modernisation of Ukraine;
- election system as a selective tool for a better political elite;
- state agencies as a form of administrative and executive powers in Ukraine;
- ethnical and political processes in Ukraine in the 21st century;
- problems of ethnical identity in postbipolar international system;
- phenomenon of «hybrid war» and its consequences for Ukraine;
- information dimension under the circumstances of the «hybrid politics» (war);
- Ukraine in the system of European safety and cooperation.

Official languages of the conference: **Ukrainian, Russian, Polish, English, German.**

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Коцур В. П. – академік НАПН України, доктор історичних наук, професор, ректор ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди».

Рик С. М. – кандидат філософських наук, доцент, проректор з наукової роботи ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди».

Лешек Фредерік Коженювскі – доктор наук, професор, почесний професор кафедри медико-біологічних дисциплін і валеології ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди», президент Європейської Асоціації наук з Безпеки (Польща).

Дем'яненко Б. Л. – доктор політичних наук, професор, декан історичного факультету ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди».

Радченко О. В. – доктор наук з державного управління, професор кафедри політології ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди».

Вакулич В. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політології ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди».

Коцур В. В. – кандидат політичних наук, доцент, старший науковий співробітник відділу національних меншин інституту політичних і етнонаціональних досліджень імені І. Ф. Кураса НАН України.

Коцур Л. М. – кандидат історичних наук, старший викладач кафедри політології ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди».

Дем'яненко В. М. – кандидат політичних наук, доцент кафедри політології ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди».

Войтенко Ю. М. – кандидат історичних наук, доцент кафедри політології ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди».

Рубан А. О. – кандидат філософських наук, доцент кафедри політології ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди».

Лада О. В. – викладач кафедри політології ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди».

Редзюк В. В. – викладач кафедри політології ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди».

Лиштва А. – Рейнський університет Фрідріха Вільгельма в Бонні (Німеччина), інтерн Апарату Верховної Ради України.

Романенко Д. – Фрайбурзький університет (Німеччина), інтерн Апарату Верховної Ради України.

Прядко Т. П. – викладач кафедри політології ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди».

Луцик О. О. – голова наукового студентського товариства ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди».

ORGANIZATION COMMITTEE

Kotsur V. P. – History Sc.D., Professor, Full member of the National Academy of Sciences of Ukraine (NAES of Ukraine), rector of the State higher educational institution «Pereyaslav-Khmel'nyts'kyi Hrygorii Skovoroda State Pedagogical University».

Ryk S. M. – PhD, Assoc. Prof., vice-rector for scientific work of State higher educational institution «Pereyaslav-Khmel'nyts'kyi Hrygorii Skovoroda State Pedagogical University».

Korzeniowski L. F. – prof. nadzw. dr hab. inż., president of European Association for Security (Poland).

Demyanenko B. L. – Doctor of Political Sciences, Professor, Dean of the Faculty of History of the State higher educational institution «Pereyaslav-Khmel'nyts'kyi Hrygorii Skovoroda State Pedagogical University».

Radchenko O. V. – Public Administration Sc.D., Professor of the Department of Political Science, State higher educational institution «Pereyaslav-Khmel'nyts'kyi Hrygorii Skovoroda State Pedagogical University».

Vakulych V. M. – Political Sciences D.Sc., Professor, Head of the Department of Political Science of State higher educational institution «Pereyaslav-Khmel'nyts'kyi Hrygorii Skovoroda State Pedagogical University».

Kotsur V. V. – Political Sciences PhD, Assoc. Prof., Senior Research Scientist of the Department of National Minorities of I. F. Kuras Institute of Political and Ethno-National Research of the National Academy of Sciences of Ukraine.

Kotsur L. M. – History PhD, Senior Lecturer of the Department of Political Science of State higher educational institution «Pereyaslav-Khmel'nyts'kyi Hrygorii Skovoroda State Pedagogical University».

Demyanenko V. M. – Political Sciences PhD, Assoc. Prof. of the Department of Political Science, State higher educational institution «Pereyaslav-Khmel'nyts'kyi Hrygorii Skovoroda State Pedagogical University».

Voitenko Y. M. – History PhD, Assoc. Prof. of the Department of Political Science, State higher educational institution «Pereyaslav-Khmel'nyts'kyi Hrygorii Skovoroda State Pedagogical University».

Ruban A. O. – Philosophy PhD, Assoc. Prof. of the Department of Political Science of State higher educational institution «Pereyaslav-Khmel'nyts'kyi Hrygorii Skovoroda State Pedagogical University».

Lada O. V. – Lecturer at the Department of Political Science of the State higher educational institution «Pereyaslav-Khmel'nyts'kyi Hrygorii Skovoroda State Pedagogical University».

Redziuk V. V. – Lecturer at the Department of Political Science of the State higher educational institution «Pereyaslav-Khmel'nyts'kyi Hrygorii Skovoroda State Pedagogical University».

Lishtva A. – University of Bonn (Germany), Internship at the Committees of the Verkhovna Rada of Ukraine.

Romanenko D. – Albert-Ludwigs University of Freiburg (Germany), Internship at the Committees of the Verkhovna Rada of Ukraine.

Pryadko T. P. – Lecturer at the Department of Political Science of the State higher educational institution «Pereyaslav-Khmel'nyts'kyi Hrygorii Skovoroda State Pedagogical University».

Lutsyk O. O. – Head of Scientific Student Society of the State higher educational institution «Pereyaslav-Khmel'nyts'kyi Hrygorii Skovoroda State Pedagogical University».

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

18 травня 2017 р.

10⁰⁰ – 12⁰⁰, ауд. конференц-зала імені Василя Сухомлинського

Відкриття міжнародної науково-практичної конференції – академік НАПН України, доктор історичних наук, професор, ректор ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» **Коцур В. П.**

Вітальне слово – кандидат філософських наук, доцент, проректор з наукової роботи ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» **Рик С. М.**

Вступне слово – доктор політичних наук, професор, декан історичного факультету ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» **Дем'яненко Б. Л.**

Наукові доповіді:

Шевченко Руслан, доктор исторических наук, заместитель директора Института Эффективной Политики, Кишинев (Молдова) – РЕФОРМЫ ПОЛИТИЧЕСКОЙ СИСТЕМЫ В МОЛДОВЕ В 1990-2010 ГГ. И ЕЕ СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ.

Бевз Тетяна, доктор історичних наук, професор, головний науковий співробітник відділу соціально-політичної історії Інституту політичних і етнонаціональних досліджень імені І. Ф. Кураса НАН України – ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ЧЕРЕЗ «ОКУЛЯР» РОСІЙСЬКОМОВНИХ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ КОЛИШНІХ РАДЯНСЬКИХ РЕСПУБЛІК СЕРЕДНЬОЇ АЗІЇ.

Кармазіна Марія, доктор політичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, завідувач відділу соціально-політичної історії Інституту політичних і етнонаціональних досліджень імені І. Ф. Кураса НАН України – ОЦІНКИ ЗАХІДНИМИ ІНФОРМАЦІЙНИМИ РЕСУРСАМИ ЗАГРОЗ І ПЕРСПЕКТИВ УКРАЇНИ.

Бухтатий Олександр, доктор наук з державного управління, головний консультант Головного департаменту інформаційної політики – СТРАТЕГІЧНІ ЗАВДАННЯ ФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ КОМУНІКАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ.

PLENARY SESSION

18-19 May 2017

10⁰⁰ – 12⁰⁰, Vasyl Sukhomlynskyi Conference hall

Opening of the International Scientific Conference – **Kotsur V. P.**, Doctor of Sciences in History, Professor, Full member (Academician) of the National Academy of Sciences of Ukraine (NAES of Ukraine), rector of State higher educational institution «Pereyaslav-Khmel'nyts'kyi Hrygorii Skovoroda State Pedagogical University».

Welcoming speech – **Ryk S. M.**, PhD, Assoc. Prof., vice-rector for scientific work of State higher educational institution «Pereyaslav-Khmel'nyts'kyi Hrygorii Skovoroda State Pedagogical University».

Opening speech – **Demyanenko B. L.** Doctor of Political Sciences, Professor, Dean of the Faculty of History of State higher educational institution «Pereyaslav-Khmel'nyts'kyi Hrygorii Skovoroda State Pedagogical University».

Scientific papers:

Shevchenko Ruslan, Doctor of Historical Sciences, Deputy Director of the Institute for Effective Politics, Chisinau (Moldova) – **REFORMS OF THE POLITICAL SYSTEM IN MOLDOVA IN 1990-2010 AND ITS CURRENT CONDITION.**

Bezv Tetyana, Doctor of History, Professor, Chief Research Scientist of the Department of Social and Political History of I. F. Kuras Institute of Political and Ethno-National Research of the National Academy of Sciences of Ukraine – **CHALLENGES FOR UKRAINE THROUGH THE PERCEPTION OF THE RUSSIAN-SPEAKING INTERNET SOURCES, BASED IN THE FORMER SOVIET REPUBLICS OF CENTRAL ASIA.**

Karamazina Maria, Doctor of Political Sciences, Professor, Honored Worker of Science and Technology of Ukraine, Head of Department of Social and Political History of I. F. Kuras Institute of Political and Ethno-National Research of the National Academy of Sciences of Ukraine – **WESTERN INFORMATION RESOURCES ABOUT THE THREATS AND PROSPECTS OF UKRAINE.**

Bukhtatyi Olexandr, PhD in Public Administration, Chief Consultant of The Head Department for Information Policy of the Presidential Administration of Ukraine – **STRATEGIC TASK OF FORMING STATE COMMUNICATION POLICY IN UKRAINE AIMING EUROPEAN INTEGRATION.**

Безсмертний Роман, кандидат політичних наук, викладач кафедри міжнародних відносин Київського національного університету культури і мистецтв – **ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ, РЕГІОНАЛЬНОЇ, КОНТИНЕНТАЛЬНОЇ ТА ГЛОБАЛЬНОЇ БЕЗПЕКОВОЇ КРИЗИ.**

Іванець Андрій, кандидат історичних наук, координатор ГО «Таврійська гуманітарна платформа» – **ДО ПИТАННЯ ПРО ВИКОРИСТАННЯ РОСІЄЮ ФАКТОРУ ЕТНІЧНОСТІ В ГІБРИДНІЙ ВІЙНІ ПРОТИ УКРАЇНИ.**

Вакулич Володимир, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політології ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» – **ВПЛИВ МЕДІА НА РОЗВИТОК ПОЛІТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ У СУСПІЛЬСТВІ.**

Блистів Тетяна, керівник секретаріату комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони – **ЗАХИСТ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ. НЕОБХІДНІСТЬ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.**

Колесник Володимир, голова ГО «Асоціація професіоналів з національної безпеки» – **КОГНІТИВНА ЗБРОЯ – ЯК СПОСІБ РУЙНУВАННЯ ДЕРЖАВНОСТІ.**

Бобровнік Юрій, кандидат історичних наук, перший заступник голови Переяслав-Хмельницької районної державної адміністрації – **СУЧАСНА СИСТЕМА ОРГАНІВ ВЛАДИ В УКРАЇНІ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА РЕЙТИНГ ПРЕЗИДЕНТА: СУБ'ЄКТИВНІ І ОБ'ЄКТИВНІ ЧИННИКИ.**

Дем'яненко Борис, доктор політичних наук, професор, декан історичного факультету ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» – **«РАШИЗМ» ЯК КВАЗІ-ІДЕОЛОГІЯ Й НЕПРИВАБЛИВА СОЦІАЛЬНА ПРАКТИКА СУЧАСНОГО ВЛАДНОГО РЕЖИМУ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ.**

Bezsmertnyi Roman, PhD in Political Sciences, Lecturer of the Department of international relations of Kyiv National University of Culture and Arts – **WAYS OF OVERCOMING NATIONAL, REGIONAL, CONTINENTAL AND GLOBAL SECURITY CRISES.**

Ivanets Andriy, PhD in History, Coordinator of the Taurian Humanitarian Platform – **ON THE ISSUE OF USING BY RUSSIA A FACTOR OF ETHNICITY IN HYBRID WARFARE AGAINST UKRAINE.**

Vakulych Volodymyr, Doctor of Political Sciences, Professor, Head of the Department of Political Science of State higher educational institution «Pereyaslav-Khmel'nyts'kyi Hrygorii Skovoroda State Pedagogical University» – **MEDIA INFLUENCE ON POLITICAL DEVELOPMENTS IN THE SOCIETY.**

Blystiv Tetyana, Head of the Secretariat of the Committee on National Security and Defence, Parliament of Ukraine – **PROTECTION OF CRITICAL NATIONAL INFRASTRUCTURE. NECESSITY OF REGULATORY FRAMEWORK.**

Kolesnyk Volodymyr, Head of NGO «Association of National Security Professionals» – **COGNITIVE WEAPON AS THE WAY OF DESTRUCTION OF THE STATEHOOD.**

Bobrovnik Yuriy, PhD in History, First Deputy Head of the Pereyaslav-Khmel'nyts'kyi District State Administration of Kyiv region – **CURRENT GOVERNMENTAL SYSTEM IN UKRAINE AND ITS IMPACT ON THE PRESIDENTIAL RATING: SUBJECTIVE AND OBJECTIVE FACTORS.**

Demyanenko Borys, Doctor of Political Sciences, Professor, Dean of the Faculty of History of State higher educational institution «Pereyaslav-Khmel'nyts'kyi Hrygorii Skovoroda State Pedagogical University» – **«RUSSISM» AS A QUASI-IDEOLOGY AND PLAIN SOCIAL PRACTICE IN MODERN POWER REGIME OF RUSSIAN FADERATION.**

РОБОТА СЕКЦІЙ

Секція 1

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ПОЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Модератор секції :

Войтенко Юрій Миколайович – кандидат історичних наук, доцент кафедри політології ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди».

Секретар секції:

Дем'яненко Андрій Борисович – викладач кафедри політології ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди».

ДОПОВІДІ:

Кучабський Олександр, Академія Поморська в Слупську, Слупськ (Польща) – **ПОЛЬСЬКИЙ ДОСВІД ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ ТА ШЛЯХИ ЙОГО АДАПТАЦІЇ В ПРОЦЕСІ РЕФОРМ В УКРАЇНІ.**

Корнієнко Валерій, доктор політичних наук, професор, академік УАПН, завідувач кафедрою суспільно-політичних наук Вінницького національного технічного університету, **Буряченко Олексій**, пошукач кафедри політичних наук Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова – **РЕПУТАЦІЯ ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ: СУТНІСТЬ ТА ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ.**

Гончаренко Олексій, доктор історичних наук, професор, декан природничо-технологічного факультету ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» – **ОКУПАЦІЙНІ РЕЖИМИ В УКРАЇНІ В ХХ–ХХІ СТ.: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ.**

Войтенко Юрій, кандидат історичних наук, доцент кафедри політології ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» – **ІНСТИТУЦІЙНІ ЗМІНИ В УКРАЇНІ В УМОВАХ УПРОВАДЖЕННЯ РЕФОРМИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ.**

WORK IN SECTIONS

Section 1

MODERN CHALLENGES OF THE POLITICAL SYSTEM IN UKRAINE

Moderator of section:

Voitenko Yuriy Mykolayovych – PhD in History Assoc. Prof. of the Department of Political Science of State higher educational institution «Pereyaslav-Khmel'nyts'kyi Hrygorii Skovoroda State Pedagogical University».

Secretary of the Section:

Demyanenko Andriy Borysovych – Lecturer of the Department of Political Science of State higher educational institution «Pereyaslav-Khmel'nyts'kyi Hrygorii Skovoroda State Pedagogical University».

SCIENTIFIC PAPERS:

Kubchanskyi Oleksandr, Pomeranian University in Slupsk (Poland) – **POLISH EXPERIENCE OF DECENTRALIZATION OF POWER AND THE WAY OF ITS ADAPTATION IN THE REFORM PROCESS IN UKRAINE.**

Kornienko Valeriy, Doctor of Political Sciences, Professor, Head of the Department of Social and Political Sciences of Vinnytsia National Technical University, **Buryachenko Oleksiy**, postgraduate student of Department of Political Science of National Pedagogical Dragomanov University – **REPUTATION OF THE POLITICAL PARTIES: NATURE AND FACTORS OF THE FORMATION.**

Honcharenko Oleksiy, Doctor of History, Professor, Dean of the Faculty of Natural Sciences and Technology of State higher educational institution «Pereyaslav-Khmel'nyts'kyi Hrygorii Skovoroda State Pedagogical University» – **OCCUPATION REGIME IN UKRAINE (20–21 CENTURIES). COMPARATIVE ANALYSIS.**

Voitenko Yuriy, PhD in History, Assoc. Prof. of the Department of Political Science of State higher educational institution Pereyaslav-Khmel'nyts'kyi Hrygorii Skovoroda State Pedagogical University» – **INSTITUTIONAL CHANGES IN UKRAINE UNDER INTRODUCTION OF THE DECENTRALIZATION REFORM .**

РЕПУТАЦІЯ ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ: СУТНІСТЬ ТА ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ

***Анотація.** В статті розкривається сутність поняття «репутація політичної партії», здійснюється комплексне дослідження цього феномена, аналізується його співвідношення із такими поняттями як «імідж», «образ», «популярність», «авторитет» тощо. Розкриваються конструктивні чинники формування позитивної репутації політичної партії.*

***Ключові слова:** репутація, політична партія, імідж, образ, політичний лідер.*

***Аннотация.** В статье раскрывается сущность понятия «репутация политической партии», осуществляется комплексное исследование этого феномена, анализируется его соотношение с такими понятиями как «имидж», «образ», «популярность», «авторитет» и др. Раскрываются конструктивные факторы формирования положительной репутации политической партии.*

***Ключевые слова:** репутация, политическая партия, имидж, образ, политический лидер.*

***Abstract.** The article reveals the essence of the concept of "reputation of the party", carried out a comprehensive study of this phenomenon, analyze its relationship with such concepts as "image", "image", "popular", "authority" and so on. Disclosed structural factors in the formation of positive reputation of the party.*

***Keywords:** reputation, political party, image, political leader.*

З урахуванням бажання України стати повноправним членом європейського співтовариства, необхідністю опанування й впровадження європейських стандартів, особливий інтерес викликає такий феномен як «репутація». У суспільній свідомості категорія репутації більш звично співвідноситься із економічною цариною: багато українських компаній давно усвідомили, що позитивна репутація покликана допомогти їм підвищувати власні нематеріальні активи, завойовувати нові ринки і успішно існувати в бізнес-середовищі. Але, як відомо, економіка і політика тісно пов'язані між собою, тому термін «репутація» активно застосовують сьогодні і в політиці стосовно окремого політика, держави, політичної організації тощо.

Більш того, у суспільній свідомості все більше закріплюється уявлення щодо репутації як системної цінності, від наявності та якості якої залежить життєвий успіх, або провал того чи іншого політичного суб'єкта (лідера, партії). В українській політиці з огляду на феномен персоніфікації влади, давно вже спостерігається тенденція до залежності результату виборів від репутації: за певних рівних умов перемагає політичний лідер і його партія з переважанням позитивних характеристик в очах громадськості, і особливо за знаковими для політика якостями, таким як «харизматичний лідер», «розумний», «далекоглядний» тощо [1, с. 168].

В контексті цього репутацію цілком можна трактувати як соціально-політичну категорію, оскільки вона сприяє формуванню позитивного або негативного ставлення до того чи іншого політичного лідера, політичної організації (політичної партії).

Особливо актуалізує репутаційну тематику в політиці те, що остання — в контексті діяльності політичних партій і їх лідерів, стала набувати віртуального, фантомного характеру, тобто, найчастіше громадяни мають справу не з реальними політичними партіями, а з їх «фейками», не з реальними політиками, а з їх образами, іміджами [2, с. 259]. У зв'язку з цим вивчення співвідношення «реальних» і «віртуальних» образів політичних партій, їх динаміки розвитку, стійкості стає все більш актуальним, бо

дозволяє одночасно виявити сутнісні характеристики самого політичного процесу в Україні в цілому.

Проблема репутації в науковій літературі набула особливої популярності порівняно недавно — лише наприкінці ХХ ст. Однак окремі аспекти цієї проблеми вже притягували до себе увагу відомих філософів і мислителів на більш ранніх етапах суспільно-політичного розвитку. Слід зазначити що методологічні засади формування репутації, насамперед, особистісної, були закладені в класичних працях Платона, Аристотеля, Плутарха, Н. Макіавеллі, А. Шопенгауера, Ф. Ніцше, Ф. Честерфілда й ін.

Надалі помітну роль в теоретичній розробці проблеми формування і функціонування особистісної репутації зіграли праці західних політологів і політичних психологів. Серед них роботи Ф. Грінстайн, Д. Кіндера, А. Міллера, С. Фіске, присвячені питанням сприйняття політичних лідерів масами; дослідження С. Верби, Д. Вінтера, А. Кемпбел, Н. Ная, Д. Маклелланда і Дж. Аткінсона, присвячені проблемі мотивації політичної участі; роботи Г. Олпорта, Е. Богартуса, Ю. Дженінгса, що займаються атрибуцією рис, які необхідні лідеру тощо.

Але у вітчизняній політичній науці інтерес до поглибленого вивчення репутації як державних діячів так і політичних організацій сьогодні тільки з'являється. Звідси і недостатня кількість наукових досліджень, висвітлюючих цю проблему. Специфіка вивчення даної проблематики полягає, з одного боку, в наявності великої кількості аналітичних робіт, присвячених «паблік рилейшнз», іміджології, суспільним комунікаціям, в яких зустрічаються окремі аспекти тематики репутації, з іншого боку, у відсутності цілісних концептуальних досліджень про самий феномен репутації.

Різноманітні проблеми дослідження сутності політичного іміджу суб'єктів політичної діяльності розглядаються в працях В. Андрущенка, В. Антемюка, С. Бульбенюк, І. Варзара, В. Горбатенка, Л. Губерського, С. Денисюк, Д. Видріна, Г. Дідух, Г. Зеленько, В. Корнієнка, Н. Лікарчук,

О. Лісничука, М. Михальченка, Б. Новожилова, О. Порфімович, Ф. Рудича, й інших дослідників. Натомість необхідне всебічне дослідження соціальних уявлень про політичні партії, суспільних очікувань, а також систематизація основних їх якостей, що дозволило б прогнозувати їх суспільну діяльність.

Проведений аналіз теоретичних робіт, вимоги практики дозволяють нам визначити мету наявної наукової розвідки — здійснити комплексне дослідження феномена репутації політичної організації, теоретично опрацювати цей феномен в рамках політичної науки.

Почнемо із того, що поняття «репутація» з'явилося на вістрі суспільної уваги не випадково. Воно пов'язане, в першу чергу, з найважливішою проблемою українського суспільства — необхідністю боротьби з корупцією (у тому числі й політичною), яка набула всіх ознак системності, і одночасно з необхідністю підвищення професіоналізму політиків. Репутація стала своєрідним індикатором вчинків представників різноманітних політичних партій, озвучених ініціатив їх лідерів. З огляду на феномен персоніфікації української політики (про що вже йшлося вище) можна гіпотетично припустити, що репутація політичної партії фактично збігається із репутацією її лідера.

Крім того, як уявляється, використання терміна «репутація» лише в строго науковому контексті неминуче може призвести до штучного розширення його змісту. Відсутність диференціації понять, вживання різних смислових складових і компонентів, без їх співвіднесення зі схожими по суті поняттями, може привести до змішання категоріальних рівнів, що не дозволяє проводити адекватний науковий аналіз. Поняття репутації може розглядатися в контексті теорії соціальних статусів і ролей, концепції соціальної дії і взаємодії, теорії конфлікту, теорії еліт, теорії легітимації влади тощо. В цілому репутація знаходяться у ряді таких понять, як «реноме», «образ», «імідж», «рейтинг», «знаменитість», «популярність», «престиж», «авторитет». Але це, безумовно, не синонімічні поняття.

В нових політологічних словниках (принаймні, тих, що вийшли у світ у період 2010-2017 рр.) термін «репутація» взагалі не згадується. Тому цілком можна послуговуватися визначенням репутації, що його у свій час запропонував ще В. Даль: «слава, известность, добрая или дурная, как и чем кто слывет, общее мнение о ком [3, с.93]».

До недавнього часу дослідження репутації проводилися зазвичай в галузі економічних комунікацій, а також в культурологічному аспекті. Словник з етики позначає репутацію як «сформовану у оточуючих думку про моральний вигляд тієї чи іншої людини (колективу), заснована на її попередній поведінці і виражається у визнанні її заслуг, авторитету, в тому, що від неї очікують в подальшому, яка міра відповідальності на неї покладається, і як оцінюються її вчинки [4]».

Все ж слід відзначити цікаву деталь: наприклад, у вітчизняній науково-популярній літературі, на сьогоднішній день, немає єдності у розумінні різниці між термінами «репутація» й «імідж». Репутація з необхідністю включає в себе елементи іміджу, а імідж включає елементи репутації: якщо репутація політичної партії виявляється заплямованою і її необхідно змінити в сторону позитиву, доповнити новими смислами, вдаються до формування іміджевих компонентів. І навпаки, часто іміджі видаються за «професійні», «ділові» репутації, оскільки основним завданням політичного іміджу є демонстрація репутаційних характеристик.

Та зміст репутації не вичерпується поняттями образу або іміджу. «Образ» є базовою філософською категорією. В іміджі, як правило, постає лише зовнішня комунікативна сторона образу. Ключовим в понятті «імідж» є слово «образ», в «репутації» — «думка», «оцінка». Імідж був визначений як цілеспрямовано створюваний «зовнішній образ» суб'єкта (людини, організації, будь-якого неживого предмета). Репутація була представлена у вигляді «внутрішнього (особистісного, морального) образу».

Репутація як оцінка є образним вербальним вираженням суспільної думки. А головною особливістю іміджу є його постійна зміна, надбання

нових форм, якостей: змінюється не сам політичний лідер, чи політична партія, а те враження, яке вони справляють на оточуючих. Тому імідж може формуватися відповідно до моди, кон'юнктури, фантазіям іміджмейкерів.

Натомість репутація як «внутрішній» образ може і не відповідати вимогам громадськості, її не можна повністю змінити, її можна тільки поліпшити, відкоригувати. Носій репутації сприймається таким, яким він є насправді, з усіма своїми достоїнствами і недоліками. Тобто, за репутацією стоять конкретні справи, вчинки, якості суб'єкта політики тощо. Можна сказати і так, що у контексті політичних відносин, репутація — «гарантована передбачуваність» діяльності тієї чи іншої політичної партії, бо її слід розглядати як феномен публічно відфільтрованого думки, оцінка моральної, ділової, професійної «вартості».

У кожної політичної партії так чи інакше є власний «стрижень», конструктивні чинники, завдяки яким формується її репутація. Позитивна репутація політичної партії формується, по-перше, *довготривалим* (курсив наш) позитивним підтвердженням її сукупних дій в політиці.

По-друге, найнадійніший і стійка репутація — та, яка спирається на об'єктивну інформацію про діяльність політичної партії в попередній період і прогностичну гіпотезу про те, що так само вона буде діяти і в майбутньому.

По-третє, додатковим чинником формування позитивної репутації є відповідність партії прийнятим в суспільстві нормам відповідальності перед зацікавленими в її діяльності громадянам. Але в цій науковій статті ми не ставимо за мету аналіз передвиборчих обіцянок політичних партій України і реальне їх виконання, про що можна знайти достатньо матеріалів у науково-публіцистичній пресі [5]. Всі три перелічених позиції, нажаль, найменшою мірою стосуються політичних партій України, яких станом на вересень 2016 р. налічується 344 [7].

Але слід сказати про те, що загальною специфічною основою фактично для всіх політичних партій, властивою саме українській політиці і про яку ми вже згадували — є феномен персоніфікації. В контексті формування

репутації політичної партії, «необхідність» феномену персоніфікації можна пояснити й тим, що як на раціональному, так і на ірраціональному рівні громадяни України в більшості своїй не мають когнітивно чітких образів політичних партій і навіть напередодні виборів не надають особливого значення місцю і їх ролі в сучасній Україні. Натомість репутація існує для того, щоб регулювати поведінку громадян в умовах, коли їм не вистачає об'єктивної інформації, що стосується можливих вигод і втрат, або за умов, коли вони не відчують себе досить компетентними для оцінки доступної їм інформації. Почасті українські партії зовсім не мають реальних членів, крім своїх власних керівників. Так, у період 2014–2015 рр., громадяни обрали до Парламенту партії, які фактично ще й не існували, свого роду «протопартії», які отримали представництво у Верховній Раді, не маючи взагалі членської бази та організаційної структури. Голосування більшої частини виборців відбувалося «авансом» [6, с. 22].

Тому особистість політичного лідера, який очолює партію, його якості — висувається на перший план. Фактично всі виборчі кампанії останніх років в Україні були персоніфікованими, що не дивно в умовах соціально неструктурованого суспільства. За дослідженням Центру Розумкова, головним мотивом голосування на виборах 2014 р. для більшості (62%) респондентів була симпатія до лідера партії [2, с. 255]. Отже, репутація політичної партії майже безпосередньо залежить від її лідера.

Така сув'язь дуже суттєво переміщує акцент партійної репутації саме на чесноти і якості її політичного лідера. Й слова революційного поета В. Маяковського (які сьогоднішнім поколінням сприймаються одіозно) — «Ми говоримо — Ленін маємо на увазі — партія...» усе ж за своєю суттю доволі точно відображають й сьогоденну ситуацію. Дійсно, складно говорити про репутацію Радикальної партії без репутації О. Ляшка, точно так, як про репутацію «Батьківщини» без репутації Ю. Тимошенко тощо.

Існування доволі значної кількості клонів політичних партій України, які мають співзвучні із ними назви, також в певній мірі можна пояснити як

бажання «перетягнути» до себе вже сформовану партійну репутацію. Так, у 2015 р. з'явилася «Партія конкретних справ», назва якої співзвучна із партією «За конкретні справи» О. Гереги. Серед інших прикладів – є партія «Відродження», зареєстрована у 2004 р. В. Хомутиником а також існує «Всеукраїнське об'єднання «Відродження» і «Відродження України». Існує «Партія рішучих змін» та «Партія рішучих громадян»; «Опозиційний блок», «Опозиційна сила» та «Опозиційний союз»; «Народний фронт» та «Фронт змін», «Самопоміч» та «Об'єднання «Самопоміч» [7].

І, нарешті, який взагалі може бути сьогодні механізм формування репутації політичної партії, яка не містить у своїй назві ім'я провідної політичної особистості? Приміром, у Партії пенсіонерів, «Республіканській платформи» (яка щонайменше п'ять разів змінила свою назву). Не зовсім зрозумілі за своєю суттю партії із назвами: «5.10», політична партія «Офіцерський корпус», політична партія «Піратська Партія України», політична партія «Добрий самарянин» та ін.

Таким чином, репутаційний зв'язок між лідером і партією цілком очевидний з чого впливає необхідність коротко зупинитися і на проблемі формування репутації лідерів партії. Для одного політика — це можуть бути моральні принципи, для іншого — особистісні і психологічні переваги, для третього — політичні амбіції. На практиці політичні діячі прагнуть демонструвати якусь одну особистісну чесноту, на якій базується їх репутація (наприклад, працездатність, господарський досвід), або замовчувати про фінансові, сімейні та інші компоненти репутації. Саме тому основним методом дискредитації суперника є поширення про нього негативної інформації, здатної зруйнувати політичну кар'єру, вплинути на його рейтинг і, відповідно, на рейтинг і репутацію очолюваної ним партії [8].

Ефективність політичної партії, на наш погляд, значно підвищується, коли організація вибудовує свою репутацію у суспільстві на основі внутрішніх цінностей і організаційної культури, яка являє собою важливий компонент і умову існування самої організації. Якщо колективні цінності

організації допомагають їй адаптуватися, досягти цілей, об'єднатися і довести свою корисність людям та іншим організаціям, то, очевидно, політична партія здатна забезпечити собі високу репутацію.

В цілому, культуру організації можна визначити як сукупність ідей, організаційних цінностей і норм поведінки, властивих тільки їй, які формуються в ході спільної діяльності для досягнення загальних цілей. З іншого боку, ми можемо спостерігати, як ідеологічні уподобання й цінності членів різноманітних партій часто виявлялись нічим іншим, як політичною мімікрією.

Вітчизняні політологи пишуть про політичну мімікрію й безпринципність лідерів і цілих елітарних груп. О. Пахарев досить влучно вводить з цього приводу метафору «хамелеономанія» [9]. Нині в парламенті часто миготять відомі політичні особистості, які примудрилися кілька разів змінити своє політичне забарвлення. Інша українська дослідниця О. Целякова, характеризуючи духовний стан українського суспільства, вживає терміни «мімікрія духовності» та «імітація духовності», при якій традиційні цінності змінюють свій зміст або втрачають його взагалі [10].

Як приклад, в ході передвиборної кампанії 2004 р. і особливо після нею звернула на себе увагу шквальна переорієнтація політичних прихильників В. Януковича, які перефарбувалися в помаранчевий колір. В березні 2013 р. партія «Наша Україна», з якою були пов'язані найбільші очікування мільйонів українських громадян, де-факто перестала існувати. Учасники XII з'їзду вибачилися перед українцями за свого лідера Віктора Ющенка, за його співпрацю з нинішньою владою, і оголосили про ліквідацію партії [11]. Й прикладів таких можна наводити багато і сьогодні.

Таким чином, завоювання позитивної, стійкої репутації — це не тільки потреба політичного лідера чи політичної організації у визнанні, повазі, схвалення їх вчинків суспільством, а й якість, пов'язане з потребою стати тим, ким може і бажає стати політичний суб'єкт. В якості висновку щодо

репутації політичної партії (безумовно, в тому випадку, коли репутація взагалі існує) слід говорити про існування різноманітних її типів.

До першого типу слід віднести «реальну репутацію» — сукупність найбільш об'єктивної точки зору, думок і переконань щодо якості партійної організації в найбільш широкому сенсі.

До другого типу слід віднести «міфологічну репутацію», яка створюється в ході виборчих кампаній завдяки зусиллям політтехнологів, коли результат виборів безпосередньо залежить від репутації тієї чи іншої політичної сили.

До третього типу віднесемо «роздвоєну репутацію» щодо політичної партії: з одного боку уявлення різних людей про носія репутації схожі, його вчинки оцінюються однозначно. З іншого — думки громадян поділяються, тобто, репутація є неоднозначною.

Отже, проблематика дослідження репутації суб'єктів політичного процесу залишається актуальною для політичної науки. Безумовно, що вчинки, пов'язані з діловими якостями, моральністю та професіоналізмом — є найкращим способом вибудовування позитивної якісної репутації політичних партій та їх лідерів, що, власне, і окреслює перспективи подальших політологічних досліджень в цьому напрямі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Денисюк С. Г. «Персоніфікація» vs «репутація» у політичному контексті математичного моделювання виборчих переваг [Текст] / С. Г. Денисюк, В. О. Корнієнко, А. В. Слободянюк // *European Political And law Discourse*. — 2016. — Vol. 3, iss. 2. — P. 165-171.

2. Корнієнко В. О. Партійна ідеологія: система цінностей, або синдром «суспільної кататонії»? [Текст] / В. О. Корнієнко, С. Г. Денисюк, О. В. Буряченко // *Гілея : збірник наукових праць* [гол. ред. В. М. Вашкевич]. — К. : ВІР УАН, 2017. — Вип. 117. — С. 253–269.

3. Даль В. Толковый словарь живого великорусского языка [Текст] / В. Даль : в 4-х томах. — Т.4. М. : Наука, 1882. — 853 с.

4. Словарь по этике [Электронный ресурс] / под ред. А. Гусейнова и И. Кона. — Изд. 6-е. — М., 1989. — Режим доступа : [http:// terme.ru/dictionary/522/page/15](http://terme.ru/dictionary/522/page/15). — Название с экрана.

5. Фролов Т. Популярні обіцянки популярних партій [Текст] / Т. Фролов // Українська правда. — 2012. — 25 вересня.

6. Партійна система після майдану: наслідки і чинники [Текст] // Національна безпека і оборона. — 2015. — №6–7. — С.22.

7. Звіт КВУ: «Стан політичних партій напередодні державного фінансування» [Електронний ресурс] // Комітет виборців України (Всеукраїнська громадська організація). — Режим доступу: [http:// cvu.org.ua/nodes/view/type:news/slug](http://cvu.org.ua/nodes/view/type:news/slug). — Назва з екрана.

8. Тарута: якщо батальйони правду скажуть, то репутація Ляшка сильно постраждає [Електронний ресурс] // L.B. ua. — 2014. — 20 серпня. — Режим доступу : https://ukr.lb.ua/news/2014/08/20/276733_taruta_bataloni_pravdu.html. — Назва з екрана.

9. Пахарев А. Хамелеомания властных элит в условиях переходных политических систем [Электронный ресурс] / А. Пахарев. — Режим доступа : [http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/59676 /29-Pakharev.pdf?sequence=1](http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/59676/29-Pakharev.pdf?sequence=1). — Название с экрана.

10. Целякова О. М. Духовність і ціннісні орієнтації студентської молоді України в трансформаційному суспільстві [Текст] / О. М. Целякова // Гуманітарний вісник ЗДІА. — 2009. — Вип. 38. — С. 222–233.

11. Чернышов Р. Оранжевые генералы. Кто породил и убил Нашу Украину [Электронный ресурс] / Р. Чернышов // Лига. Новости. — 2013. — 6 марта. — Режим доступа: [http://news.liga.net/ articles/politics/ 821976–oranzhevue_generaly_kto_porodil_i_ubil_ nashu_ukrainu.htm/section1/](http://news.liga.net/articles/politics/821976-oranzhevue_generaly_kto_porodil_i_ubil_nashu_ukrainu.htm/section1/). — Название с экрана.